

فقه شی و دینی

در تربیت بشر!

کمتر روزیست که در جراید درباره انحراف و جنایات نسل جوان مطالبی به چشم نخورد یا تفسیرهایی دیده نشود، مسئله جوانان با روح سرکشی که دارند در ردیف یکی از مشکلات روز درآمده و این موضوع همه مخصوصاً والدین آنها را سخت بوحشت انداخته است. جوانان اعم از دختر یا پسر اکثراً پس از بلوغ دچار بحران می‌شوند و بر اثر بی‌مبالاتی اولیاء آنان و معاشرین فاسد و مطالعه کتب و مشاهده فیلم‌های جنائی و عشقی کم‌کم فاسد شده بسوی انحراف و جنایت کشیده می‌شوند.

چندین راه برای اصلاح آنان پیشنهاد شده که یا مؤثر نبوده و یا تأثیر خود را پس از چندی از دست داده است. عده‌ای معتقدند که جوانان بعزت نداشتن تربیت صحیح منحرف شده‌اند و پاره‌ای هم عقیده دارند علت فاسد شدن جوانان پای بند نبودن بمعتقدات مذهبی است.

ما منکر تأثیر تربیت در روح اشخاص مخصوصاً جوانان نیستیم بلکه معتقدیم که افراد بسیاری بر اثر داشتن تربیت صحیح بمقام‌های برجسته‌ای رسیده‌اند ولی می‌بینیم تربیتی که میخواهد بشر را راهنمایی کند و بسوی سعادت و خوشبختی سوق دهد از افکار اشخاصی تراوش کرده که آنها نیز مانند ما بشر هستند و بهمین جهت ممکن است اشتباه کرده و یک اصل تربیتی غلط را مطابق مصالح و خواسته بشر تشخیص دهند.

شاید عده‌ای بگویند : صحیح است بشر اشتباه میکند ولی این سخن شامل دانشمندان که دارای تحصیلات عالی و مطالعات عمیق هستند نمی‌گردد در جواب می‌گوئیم : چنین سخنی قابل قبول نیست تمام افراد حتی برجسته‌ترین اشخاص و دانشمندان ممکن است اشتباه کنند یکی از دانشمندان فرانسوی می‌نویسد :

«هیچکس خطا ناپذیر نیست يك دانشمند بزرگ هم ممکنست در قضاوت مرتکب اشتباه گردد حتی دیده شده که اعضای يك سازمان علمی در مبحث تخصصیشان دچار خطا گردیده‌اند ، بدین ترتیب می‌بینیم که نباید فتوای دانشمندی را در زمینه‌ای حتی رشته تخصصیشان حجت دانست و باید بهترین محک را در این موارد زمان دانست» (۱)

ولی دین و قوانین آسمانی آن ، چون از طرف پروردگار عالم که بامور و مصالح بشر احاطه کامل دارد صادر گشته احتمال خطا و اشتباه هم نمی‌توان در آن داد اینجاست که باید بگوئیم : تنها نیروئی که می‌تواند جلو انحرافات بشر را گرفته و او را بسعادت کامل در دنیا و آخرت برساند دین است دین فرماندهی است باطنی که انسان را از تجاوزات بحریم دیگران و انواع کارهای زشت باز میدارد دین قدرت اراده ، شخصیت و ثبات و پایداری افراد را در مقابل سهمگین‌ترین حوادث تأمین میکند بسیاری از دانشمندان و محققین تأثیر دین را در فکر و اندیشه و تربیت معتقد بوده‌اند .

سموئیل جانسون شاعر و نویسنده قرن ۱۸ انگلستان مؤلف اولین فرهنگ انگلیسی می‌گوید : «هیچکس نمی‌تواند عمیق تفکر کننده‌گر آنکه اندیشه او مذهبی باشد» . (۲) هانری لینک دانشمند روانشناس مشهور در کتاب (بازگشت بدین) می‌نویسد : بزرگترین منبعی که والدین در تربیت فرزندان خویش از آن می‌توانند استفاده کنند مذهب است ، مذهب است که بوالدین قدرت و نفوذ کلمه میدهد ، اگر مذهب نباشد این نفوذ کلمه در والدین وجود نخواهد داشت هیچ امر

(۱) معارف اسلام و قرآن از اطلاعات شماره ۱۱۷۶۰

(۲) جهان‌مادیات

منطقی هم وجود ندارد که جای ایمان بخدا و قواعد اخلاقی الهی را بگیرد، آری! در این عصر که بشر از لحاظ فکری و مادی با وج قدرت رسیده و پارا فراتر نهاده بتسخیر کرات آسمانی پرداخته است باز هم احتیاج خود را بدین و معنویات احساس میکند چون تنها دین است که میتواند با حکومت مطلق خود بر بشر، اورا از تلاطمهای وحشت انگیز امروز که ناشی از علائق شدید مادی است دور سازد.

آربر گوتهتون در این باره می گوید و هر چه علم پیشرفت کند مردم احتیاج خود را بدین بیشتر احساس می کنند زیرا دین یگانه الهام بخش و آرامش دهنده روح مضطرب انسانست، (۱) از این روست که ما بصراحت تمام میگوئیم: تسهالین است که می تواند بشر را بعالیترین درجات خوشبختی برساند و هیچ منطق و قانونی جایگزین آن نمی گردد.

ممکنست عده ای بگویند: چرا مردم کشور های متمدن امروز خوشبخت هستند در حالیکه بکلی دین ندارند درستکار، صحیح العمل و وظیفه شناسند در صورتیکه بهیچ آئینی معتقد نیستند؟؟ در جواب میگوئیم: درست است که آنها خوشبخت هستند ولی این خوشبختی ظاهری و سطحی است، بسیار اتفاق افتاده که همین افراد خوشبخت و متمدن بیدترین وجهی خود کشی کرده اند، روزی از برتر اندر اصل که مخالف مذهب است سؤال میکنند چرا مردم کشور سوئد که از هر لحاظ مطابق ایده شما زندگی میکنند خوشبخت نیستند و بیش از سایر کشورها خود کشی میکنند؟ ناچار در جواب میگویند: « برای اینکه در آنجا نفوذ مذهب نیست، (۲) و همچنین علت درستکار و صحیح العمل بودن آنها وجود دستگاههای کنترل و رسیدگی است که با توسل بزور جلو آنها را میگیرد مثلاً چندی پیش مجلس نمایندگان سیام شور اول لایحه ای را تصویب نمودند که بموجب آن مجازات اعدام برای مأمورین رشوه خوار تعیین کردند، (۳) در اینصورت اگر مأمورین این کشور رشوه نگرفتند آیا از تربیت اولیه آنهاست مسلماً خیر، بلکه ترس از اعدام است که جلو او را میگیرد ولی دین و دستورات

آسمانی آن افراد را بدون زورچنان تربیت میکند که هرگز فکر خیانت و جنایت را در مغزشان راه نمیدهند .

پس در این عصر پر آشوب برای اصلاح اجتماع و جوانان راهی جز آموختن دستورات و قوانین دین مقدس اسلام نیست ، از این راه می توان نسل جوانرا از انحراف بازداشت ، ولی افسوس که دخالت تمدن ننگین غرب و نرفتن جوانان بمجالس و محافل مذهبی ، و مشاهده فیلمها و مطالعه کتابهای شورانگیز جنائی معجونی بار آورده که واقعاً باعث تاسف است .

باید نسل جوانرا بیدار کرد و باتشکیل مجامع بحث و سخنرانی کم کم آنانرا بدین مذهب آشنا نمود بسیاری از آنها واقعاً استعداد دارند ولی نداشتن مربی دانا آنانرا منحرف و سرگردان ساخته است ، در این مورد همه باید باهم همکاری کنند این یکی از وظایف وزارت آموزش و پرورش است که با گنجاندن (۱) شرح قوانین اسلام و پیشوایان این دین مقدس بزبان روزمطابق با مقتضیات فعلی در کتابهای درسی ، دانش آموزانرا بتدریج بقوانین اسلامی متوجه سازند و همچنانکه در تمام کالجها و دانشگاههای امریکا مسائل مذهبی تدریس میشود و گذشته از آن از طرف گروههای مختلف مذهبی کلاسهای آموزشی برای خرد سالان و بزرگسالان ترتیب داده میشود و بیش از ۴۱ میلیون کودک در این کلاسها حاضر می شوند ، (۲) آیا میدانید تاثیر آن تاجه اندازه است ؟ آقای ادگار هور رئیس اداره تحقیقات ایالات متحده آمریکا میگوید : جنایت در میان جوانان آمریکائی اگر آنها بمدرسه روزیکشنبه بروند بسیار ناچیز است . طبق آمار ۱۹۳۹ در اروپا از ۴۰۰۰ کودک خرد سالیکه از هفده سال کمتر داشتند و مرتکب جنایت شده اند فقط ۱۷ نفر آنها بمدرسه روزیکشنبه میرفته اند و از این عده ۹ نفر نیز تبرئه شده اند (یعنی خلاصه ۲ در هزار آنها از

(۱) چنین پیشنهادی را هفتگی اتحاد ملی در شماره ۸۳۳ مورخ ۱۷/۹/۳۳

کرده بود ولی نمیدانم مؤثر واقع شد ، یا خیر .

(۲) کتاب اینجا آمریکا است

خانواده مذهبی بودند). (۱) تازه این تاثیر تعلیمات مسیحیت یعنی دینی است که پس از حضرت عیسی علیه السلام تحریف گردیده و بطور دلخواه با مطالبی بیهوده و نامفهوم بدست بشر ابداع شده است بنا بر این اگر قوانین آسمانی اسلام را بجوانان پیاموزند نتیجه آن صد درصد خواهد بود . مطبوعات که رکن چهارم مشروطیتند خصوصاً نشریاتیکه بنام جوانان و کودکان منتشر میگردد میباید در هر شماره يك یا چند صفحه خود را بتشریح دستورات اسلامی اختصاص دهند تا بدینوسیله وظیفه خود را که ارشاد و راهنمایی خلق است انجام دهند ، چون امروز مطبوعات مورد توجه عموم قرار گرفته است و اغلب دختران و پسران اندیشه شان تحت تاثیر داستانها ، گزارشها و مطالب مطبوعاتی است (۲) ولی افسوس که بعضی از آنها با انتشار مقالات و عکسهای مهیج و شهوت انگیز بزرگترین ضربه را بر پیکر اجتماع می زنند .

یکی دیگر از چیزهاییکه در روح جوانان مؤثر است کتاب است . دکتر « گوستاولوون » فرانسوی در این باره میگوید « کتاب و روزنامه تاثیر عظیمی در نفوس دارد و اثرش از نطق و خطابه هر چند کمتر است ولی در هر حال از نفوذ عمیق آن نباید غافل شد » (۳) در این صورت می توان با تأسیس کتابخانه های متعدد جوانان را به مطالعه کتب علمی و مذهبی تشویق نمود تا این فاصله که بین دین و جوانان افتاده است از بین برود . انشاء الله (بامید آروز)

۱- جهان مادیات .

۲- خواندنیها شماره ۱۹ سال ۲۶ .

۳- معارف اسلام و قرآن

جوان شیعه

امام باقر علیه السلام فرمود : اگر جوانی از جوانان شیعه را ملاقات نماید که در مقام فرا گرفتن دانش در دین نباشد، پشت او را (با تازیانه ملامت و توبیخ یا تأدیب بدنی) ببرد میآورم . (سفینه البحار) .